

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogorske** dežele:
celoletno K 25.—
polletno K 12.50
četrtletno K 6.30
mesečno K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno K 28.—
za **vse druge dežele i. Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (inserte) se plačuje od četrstopenjske petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. II.

Celje, v petek, dne 15. januarja 1909.

Leto I.

Dajte nam slovenskih uradnikov!

Celje, dne 14. prosinca 1909.

Vprašanje glede slovenskega uradništva se pri nas Slovencih v splošnem jako podcenjuje in moramo odkrito priznati, da je zanimanje za to vprašanje in njega pojmovanje tudi v inteligentnih krogih našega naroda zelo plitvo in površno. — Vzrok tiči v zgodovini našega uradništva. Naše ljudstvo ima neko mržnjo do uradništva vsled tega, ker so mu od našega narodnega prerodenja in pred tem prerodenjem, pred časom, ko se je vzbudila v našem narodu narodna zavednost, gospodovali uradniki tuje narodnosti in tujega mišljenja in ker ljudstvo tega dejstva do danes še ni moglo pozabiti. — Ljudstvo vidi v uradniku tujo, njegovemu bitju in žitju nasprotno ali njega vsaj neupoštevajočo osebo, od katere že naprej misli in sodi, da mu je nasprotna in da njegovega ljudskega mišljenja ne razume. — Žal, da ima naše ljudstvo v mnogih slučajih in v mnogem oziru pri tem naziranju prav. Večina sedanjih uradnikov na Slovenskem namreč ni izrasla iz ljudstva, ne pozna ljudskih teženj in ljudskih odnošajev, ne pozna jezika in mišljenja našega ljudstva. Živijo in delujejo med našim uradništvom osebe, ki jim blagor ljudstva in njegove potrebe niso na srcu, ki sicer morebiti izpolnjujejo svoje uradniške dolžnosti, pa brez one naklonjenosti, brez onega razumevanja naših slovenskih razmer, katero je potrebno, ako se hoče delovati uspešno in narodu koristno.

Imam v mislih nemško uradništvo na slovenskih tleh.

Uradniško vprašanje se je vzelo od strani naših politikov kot bolj osebno vprašanje. — Ljudstvo samo se dalekosežnosti tega vprašanja še ne zaveda dovolj in to zaradi tega ne, ker se mu še dosedaj ni dovolj jasno in odločno povedalo, kako velikega pomena je srečna ureditev uradniškega vprašanja za narod sam in njegov uradniški naraščaj.

Vsak uradnik ima svoj posebej odkazani delokrog, ki pa se vedno dotika med drugim tudi gospodarskih koristij ljudstva. Uradnik pri okrajnem glavarstvu, pri deželnem odboru, pri namestništvu itd. ima odločati o velevažnih gospodarskih težnjah posameznega državljana. Ta odloča o cestnih napravah, oni o vodnih pravicah, tretji o gozdarskih vprašanjih, četrti o obrtnih zadevah i. t. d. Sodnijski uradnik sodi o važnih pravicah, o lastnini in denarnih obveznostih, o zasebnih pravicah. Poštni in železniški uradnik uradnik odločata zopet o gospodarskih zadevah, tikajočih se blagovnega prometa.

Kako naj uradniki — vprašam — odločajo o takih in enakih življenjskih vprašanjih našega ljudstva, ako ne poznajo niti jezika našega ljudstva, še manj njega šege in navade, njegovo nehanje in delovanje, ki je z njihovim

delom tesno in nerazdružno združeno? Kako naj uradniki odločajo o teh vprašanjih, kako naj delijo pravico in odvrčajo krivico, če niso iz ljudstva vzrastli, ljudstva ne poznajo in ne pojmiyo niti njegovega slovenskega jezika in nimajo ljubezni do njega?

Vprašam dalje, kolike krivice se godijo našemu ljudstvu, pri prostemu našem kmečkemu in delavskemu ljudstvu, ako ne pozna uradnik niti ljudskega jezika, da bi se s posameznikom do dobra razumel? Koliko napak se zgodi vsled tega, koliko nesrečnih in škodljivih razsodb in obtožb? Kako hoče uradnik, ki ni nikdar med ljudstvom živel, ki se za njega nikdar ni brigal, želeči ljudstvu dobro in v njega blagor delati?

Že to premotrivanje sili vsakega razumnika, da vselej in povsod zahteva takih državnih in deželnih uradnikov, ki življenje naroda, med katerim so poklicani delovati, do dobra poznajo in z narodom čutijo!

Ljubezen do dela za narod in razumevanje ljudskih želj in teženj in ljudskih potreb morejo imeti le lastni sinovi naroda, ne pa tisti, kateri iz naroda niso izšli in ga ne poznajo. Zato naš klic po slovenskem uradništvu, zato naše potegovanje, da bi zasedli vsa uradniška mesta na Slovenskem, pri sodiščih in političnih oblastvih, pri poštah, davkarijah in železnicah itd. slovenski uradniki, ki so izšli iz slovenskega ljudstva.

Uradnik tuje narodnosti, naj si bo Nemec ali Italijan, se ne vživi in ne more vživeti v slovenske razmere, ne more čutiti in nima one ljubezni in požrtvovalnosti in naklonjenosti za ljudstvo, za katerega bi naj po svoji analogi deloval. To čutimo v našem javnem življenju, to živo čutimo v našem zasebnem življenju in naša nezadovoljnost z državno upravo, naše pritožbe glede uradništva izvirajo vse iz tega edinega vzroka, ker sedanje nemško, italijansko, sploh tuje uradništvo ni sposobno izvrševati svoje naloge tako, da bi moglo biti slovensko ljudstvo s tem zadovoljno.

Vse naše pritožbe proti državni sodni in politični upravi imajo svoj utemeljen vzrok v tem, da nastavlja vlada v naših slovenskih krajih ljudi, kateri našega ljudstva niti najmanj ne poznajo, in kateri so mu mnogokrat naravnost nasprotni. Jezik narodov ločuje le za silo, zadovoljni so, ako človeka iz naroda kar najhitreje odpravijo in se ga odkrižajo. — To so one nezdružne razmere, katere mora vlada odstraniti, ako hoče doseči, da bode imelo ljudstvo nasproti njenim dejanjem zaupanje.

To je en vzrok in najtehtnejši razlog, da zahtevamo kot Slovenci **slovensko** uradništvo. — Ne kdor zna neko-

liko govoriti v našem jeziku, je že sposoben za uradnika na slovenski zemlji, ampak le oni, ki je iz ljudstva vzrastel in ga pozna, kdor z njim živi in z njim čuti, ki deli gorje in veselje z ljudstvom, le **slovenski** uradnik je zmožen in usposobljen med slovenskim ljudstvom uspešno in blagodejno delovati ter vzbuditi zaupanje do uradnih oblastev, — le tak bo delil slovenskemu ljudstvu v polni meri pravico, katero si slovensko ljudstvo požel.

Uradniško vprašanje ima še drugo važno stran. — Vsako leto se izučijo vedno več slovenskih sinov na različnih tujih vseučiliščih. Naši slovenski starši so se deloma že odvadili neumestnega naziranja, da mora postati vsak izšolan gimnazijec duhovnik in pošiljajo svoje sinove vedno v večji množini na vseučilišča. Tem mladim iznčenim možem se mora preskrbeti prilike, da bodo kot zaupniki ljudstva v državnih in dež. službah uspešno za ljudstvo, iz katerega so izšli, delovali. — Kje naj dobijo primernih mest, ako na njim namenjenih mestih sedijo tuji ljudje? Slovensko ljudstvo ima pravico zahtevati, da zasedejo vsa uradniška mesta na Slovenskem pri sodiščih, političn. uradih, poštah, železnicah itd. možje slovenske narodnosti!

Sedaj ko imamo vendar že precej našega, slovenskega uradniškega naraščaja, sedaj ko hvala bogu vedno več slovenskih sinov obiskuje vseučilišča in vstopa v državne službe mora slovenski narod z vso odločnostjo zahtevati, da nastani država in dežela v slovenskih deželah izključno le slovenske uradnike. Ne sme nam biti zadosti, ako ta ali oni uradnik za silo slovenski jezik razume in lomi, — naša zahteva mora biti, da mora na Slovenskem službujoč uradnik biti **slovenske narodnosti**.

Nemci na Češkem zahtevajo izključno nemške sodnike, — isto zahtevajo Nemci drugod. Kaj bi rekli Nemci na Gornjem Štajerskem, ako bi jim nastavila vlada slovenskega uradnika, ki bi bil nemščine le za silo zmožen? In mi Slovenci naj se s sedanjim položajem zadovoljimo?

Nič ne pomaga priljubljen izgovor, da slovenskih uradnikov ni. Mi jih imamo že toliko, ga lahko vsa mesta na slovenskem z njimi zasedemo. Koliko je slovenskih uradnikov v tujih krajih! Nam tukaj doma se pa krivica godi! —

Še eno stran ima uradniško vprašanje. V današnjem državnem ustroju je uradništvo velika in odločilna moč. Ni vseeno, ali sede v ministerstvih za zastopanje slovenskih teženj in potreb tuji uradniki namesto slovenskih. — To vedo najbolj naši slovenski uradniki vseh vrst, ki na višjih mestih ne najdejo zaslonbe in naklonjenosti, ker se jih smatra kot potrebno zlo. — To vedo naši obrtniki; pogrešati morajo ono

podporo višjih oblastev, ker ne sede pri namestništvih in v ministerstvih uradniki, ki bi slovensko obrtništvo poznali in se zanj zavzeli ter mu naklanjali ono podporo, katero imajo obrtniki drugih narodnostij. — Da ni na višjih uradniških mestih slovenskih mož, to ve in čuti tudi naš kmet, ki mora za rešitev svojih gospodarskih zahtev, ako je stavil svoje predloge v slovenskem jeziku, čakati mesce in leta, ker si morajo dati našega jezika nevešči uradniki pri namestništvih in v ministerstvih vloge še le prevajati na nemški jezik, da jih morejo sploh razumeti.

To so tako nezdružne razmere, da se krči slovenskemu človeku srce in stiska pest.

Pri celem deželnem odboru štajerskem ni n. pr. ne enega konceptnega uradnika slovenske narodnosti. Vsled tega je je dopisovanje in občevanje s slovenskimi občinami in osebami nemško in se mora — kar bi bilo drugje kakor pri nas na Slovenskem nemogoče, — vsaka najmanjša in najskromnejša jezikovna pravica šele s silo priboriti. — Pri celem namestništvu štajerskem ni — kolikor nam znano — slovenskega konceptnega uradnika in vendar bi jih moralo biti najmanjena tretjina! — V ministerstvu za javna dela, v poljedelskem in trgovinskem ministerstvu ni naših ljudij, akoravno bi jih moralo biti po več! —

Pomislimo dalje, kako veliko politično moč ima uradništvo! Na slovenskem Štajerskem je povprečno 90 odstotkov Slovencev in k večjemu 10 odstotkov Nemcev. Kako je pa razmerje uradništva po narodnosti? Namesto da bi bilo 90 odstotkov uradnikov Slovencev in 10 odstotkov Nemcev, je ravno narobe, namreč 90 odstotkov je Nemcev in 10 odstotkov Slovencev. — Nemštvo na Spodnjem Štajerskem tvori zvečine številno nemško uradništvo. Nemci se tega zavedajo, oni vedo, da zgube mnogo, da izgube mosta in trge na Sp. Štajerskem, ako se uradniško vprašanje pravično po narodnostnem razmerju reši: Načelo, katerega uresničenje zahtevajo Nemci na Češkem, za kar se z vso svojo močjo potegujejo, namreč da mora biti v nemškem delu češke dežele le nemški uradnik ter da mora biti pri vseh višjih mestih uradništvo zastopano po razmerju obeh narodov, to načelo naši štajerski nemški politiki zamerjajo in se potegujejo v svojem „volksratu“ za vsako uradniško mesto — od sluge do dvornega svetnika, se sedanjih krivičnih razmer krčevito držijo, ne pripustijo nobene izpremembe, s katero bi se slovenskim pravičnim uradniškim zahtevam kolikor toliko ugodilo. Ustvarili so pri nas teorijo posestnega stanja, ki je ena najkrivičnejših, kar si jih moremo misliti.

Ti kmet, ki daš svojega sina na vseučilišče, ti obrtnik in trgovec, — vi vsi, ki Vam je mar napredek in dobrobit Vaših sinov in našega ljudstva, mi vsi se moramo že vendar enkrat zavedati neizmerne narodne in gospodarske važnosti uradniškega vprašanja!

Zakaj bi Vaši otroci ne jedli bolj šega kruha, zakaj bi njim bila zabranjena boljša uradniška mesta?

Mi moramo zahtevati ne samo uradnikov, našega slovenskega jezika veščih, mi moramo zahtevati in zahtevamo slovenskih uradnikov, ki bodo z vso požrtvovalnostjo koristi našega naroda pospeševali.

Ne sme nam zadostovati, da so naši uradniki v nižjih službah. Do najvišjih mest morajo priti, povsod morajo biti, kjerkoli se razsoja o naših zadevah, povsod, najsi bo pri najvišjih sodiščih in ministerstvih.

Z vstrajnim in smotrenim delom moramo doseči, da se naši odločilni krogi pri vsakem uradniškem imenovanju držijo načela, da mora uradništvo na Slovenskem biliposvoji narodnosti v razmerju z številom našega prebivalstva, — mi moramo zahtevati, da odločajo slovenskemu ljudstvu slovenski uradniki.

Že sedaj pa mora stati slovensko ljudstvo za svojimi slovenskimi uradniki in jih ščititi. Znano je vsakomur, kako pazijo različni vohuni na vsak korak slovenskega uradnika in čestori le količjak v prid narodnih naših pravic, če se le samo kot poslušalec udeleži narodnega gibanja, lopnejo zakoniti lističi po njem, denuncirajo ga pri višjih predstojnih oblastvih, vse iz lepega namena uničiti dotičnega slovenskega uradnika in mu onemogočiti napredovanje v službeni lestvici. Spominjamo na mnoge tozadevne notice v nemški vartarci, v marburgerci, v Tagesposti itd. spominjamo to tem bolj, ker si je ravno zadnjič zopet privoščila „Marburgerca“ slovenskega finančnega uradnika, ki sicer ni naš pristaš, je pa slovenski uradnik in v svojem uradu, kolikor nam znano, zelo delaven in nepristranski. — Spominjamo na najnovejšo vest iz Dunaja, da je dal rektor dunajskega vsenčilišča na vsenčilišču javno nabiti oklic, da se naj slovenske uradnike izpodriva in navodilo, kako se onemogoči dobiti našim ljudem pri oblastvih na slovenskem službe ter te službe dobiti za nemške ali nemčurske sinove. — Proti takemu postopanju ogorčeni protestiramo ter pribijemo, da je tako postopanje nevredno nemškega rektorja dunajskega vsenčilišča.

Prepričanje imamo, da tako nastopanje nemških in nemčurskih šovinstov napredka slovenskega naroda ne bode moglo zadržati. Naši slovenski uradniki bodo vršili mirno in trezno svojo dolžnost v prid in v napredek našega naroda, kakor do sedaj ali še odločnejše našemu vsenčiliškemu naraščanju pa le svetujemo, naj se še z večjo vnemo poprime študij ter pridno vstopa pri državnih oblastvih v službe, posebno pri političnih oblastvih.

Čem več bo našega uradniškega naraščanja, tem hitreje in temeljiteje bo nemškim šovinstom onemogočeno izpodrivanje slovenskih uradnikov in nametščanje tujcev v naših okrajih.

Vlada vedno pravi, da hoče rešiti narodnostno vprašanje. Reši ga naj s tem, da ustreže našim upravičenim uradniškim zahtevam in narodnostnemu boju bo konec, ljudstvu bo pa vrhutega najizdatnejše pomagano. Vedite, da se mi na noben način ne udamo!

Kranjski deželni zbor.

14. januarja 1909.

O Finančni odsek predloži zakonski načrt za najetje deželnega posojila 10 milijonov kron za izvedbo vodovodnih zgradb, za uravnavo rek, za kmetijske melioracije, za zboljšanje planin in pašnikov, za ce-

ste in pota itd. z $4\frac{1}{2}\%$ nimi obrestmi. Posojilo se ima vrniti v 50 letih. — Deželni odbor je predložil zakon o varstvu planin in pospeševanju planinskega gospodarstva. — Poslanec Pirc in tov. vložijo nujni predlog v zadevi zavlčevanja dobave krme od strani c. kr. vlade. — Vloženih je več interpelacij zaradi konfiskacij raznih časopisov. — Šolski odsek predlaga spremembo deželnega šolskega zakona, v prvi vrsti glede sestave deželnega šolskega sveta, kateri predlog se sprejme. Glasom te spremembe bo obstajal dež. šolski svet iz predsednika, iz 4 zastopnikov dežele, ki jih voli dež. odbor, iz enega poročevalca za upravne in gospodarske šolske zadeve, iz deželnih šolskih nadzornikov, iz dveh katol. duhovnikov, iz 2 zastopnikov učiteljstva in iz 1 odposlanca obč. sveta ljubljanskega. — Predložene so tudi rezolucije, v katerih se zahteva odstranitev dež. šolsk. nadzornika Belarja in šol. referenta Kaltenegerja, dalje rezolucija glede regulacije učiteljskih plač. — Dekan Lavrenčič priporoča predlog šol. odseka, ki daje občinam več pravic pri učiteljskih imenovanjih. — Dr. Triller pa predlaga popolno rezolucijo, ki zahteva utrakovizacijo ljubljanske realke s šolskim letom 1909/10. — Klerikalni nujni predlogi, ki so bili samo demonstracijski predlogi kot pesek v oči ljudstvu (dr. Žitnikov predlog za spremembo cestnega zakona, dr. Zajčev za spremembo lovskega zakona, Mandeljev glede deželne banke in zavarovalnice) so se zavrnil na deželni odbor, ki naj izvrši do prihodnjega zasedanja tozadevne načrte. Zgodilo se je torej, kar smo prerokovali! Peska v oči!

Glede deželne zavarovalnice se je sklenilo, da se ima ozirati v prvi vrsti na zavarovanje zoper požar, v drugi na živino in v tretji na življenje.

Politična kronika.

a **Položaj.** Vesti o skorajšnjem parlamentariziranju ministerstva, ki so kurzirale včeraj po nekaterih časopisih, so neutemeljene. Graški „Volksblatt“ poroča iz Dunaja iz krščansko-socialnih krogov, da na parlamentariziranje ministerstva ni misliti pred konferencami za češko-nemško sporazumljenje. Te konference se vrše, kakor se iz parlamentarnih krogov poroča, dne 25. in 26. t. m. v ministerskem predsedstvu. — Na shodu mladočeskih zaupnikov je izvajal dr. Kramář, da Čehi vstopijo v koalicijo pod pogoji 1) da se vzdrži glede notrajnega uradnega jezika status quo, kakor je bil do afere v Hebu, 2) da Nemci ne napravijo iz ustanovitve češke univerze na Moravskem casus belli, 3) da je polovica članov kabineta Slovanov. — Krščanski socialci hočejo, kakor se čuje iz njihovih vodilnih krogov, vočigled ogromne su materijalu, ki ga ima ovladati poslanska zbornica v bodočem zasedanju, da se vloži predlog za reformo državnoborskega poslovnika nujnim potom. Hočejo pa tudi temeljito revizijo Steinwenderjevega načrta.

a **Italijansko vsenčiliško vprašanje.** Dunajski „Neues Wiener Abendblatt“ poroča, da je v vladni predlogi o ustanovitvi laške univerze naveden Dunaj kot njen sedež, a le kot prehodni, ker se ustanovi v doglednem času v Trstu popolno italijansko vsenčilišče. — Beležimo to vest s primerno rezervo in pričakujemo avtentičnih poročil. Potem spregovorimo.

a **Gospodarske koncesije Avstro-Ogrske Srbiji in Črni gori?** V dunajskih merodajnih krogih se pretresuje načrt o gospodarski koncesiji Srbiji

kot odškodnini za aneksijo. Z odlično železniško-tarifarno koncesijo se ji hoče odpreti pot k morju, kar je za srbsko trgovino odločilne važnosti. Baje se hoče to doseči na ta način, da se koncedirajo Srbiji za njene eksportne pošiljatve vezani eksportni tarifi na bosenski meji do Metkoviča. Potrdila teh vesti še do danes ni. Če bi se pa vendar obstinila, bi to kazalo, da je avstro-ogrška diplomacija spoznala, da vendar njena zunanja politika ni bogvekakosijajna in da treba tuintam popustiti.

a **Srbija in Bosna.** Srbsko časopisje enodušno izjavlja, da je sedaj, ko je Turčija Bosno prodala, postalo bosansko vprašanje — srbsko vprašanje. „Politika“ pravi, da, če so bosanske mohamedance prodali njihovi bratje po veri v Carigradu, jih ne prodajo njihovi bratje po krvi v Srbiji. Srbija bo čakala konference, a avstrijska provincija more postati Bosna edino prekomrtve Srbije.

v **Koliko nas bo stala aneksija Bosne in Hercegovine.** Dunajski „Zeit“ se bavi včeraj z vprašanjem skupnih stroškov za aneksijo Bosne in Hercegovine, češ da se ne sme računati samo onih 55 milijonov kron, ki jih plačamo Turčiji, ampak še posebej stroški vojni pripravi, ki so jih povzročili bojni klici iz Srbije in Črne gore. List ceni te stroške na 100 milijonov kron. Vojna uprava bo v delegacijah dokazala, da ni prekoračila najnujnejših potreb.

a **Nemška radikalna stranka,** čije glavar je znani K. H. Wolf, stalno nazaduje. Dočim je štel „nemško nacionalno društvo“, ki predstavlja nemško radik. str., še l. 1902. 11.249 članov, je avanziralo v 6 letih komaj na 12.745 članov. Na Štajerskem šteje društvo 742 članov, ponajveč nemških visokošolcev. Nasprotni nemški listi zafrkavajo Wolfa, da je pred kratkim na Dunaju zmagonosno govoril o „napredku“ tega društva nemških kričav. Največ je nemških radikalcev na Češkem in Moravskem.

a **Sprememba v ruskem zunanjem ministerstvu.** Na kratko smo že sporočili, da namerava odstopiti ruski minister zunanjih zadev Izvoljski. Vedno vidnejšo obliko dobiva to domnevanje, in vedno vidnejši so tudi vzroki odstopa. V zadevi balkanskih vprašanj, osobito v zadevi aneksije Bosne in Hercegovine je igral Izvoljski kot ruski diplomat, kot Slovan dvomljivo in žalostno ulogo. Zato ruska javnost in celo najvišji krogi niso bili preveč zavzeti zanj. In tako bo Izvoljski najbrž — moral iti. Na njegovo mesto pride Čarikov, stari nasprotnik Izvoljskega politike, vnet zagovornik Srbov in jugoslovenskega gibanja. Nemško časopisje pozdravlja to spremembo s skrbjo in besnimi napadi na Čarikova. To je za nas znamenje, da pride usoda ruske zunanje politike v dobre roke.

a **Mirovna akcija v Macedoniji.** Polanski julijski revoluciji v Macedoniji dosežena sprava med narodnostmi je, kakor se poroča iz Carigrada, razrušena. Narodnosti so porabile čas ustavne svobode v to, da so izpopolnile svoje tajne organizacije in si pridobile orožja in municije. Na nekaterih krajih so se že pojavile posamezne čete in pričakovati je v najkrajšem času zopet obsežnega delovanja macedonskih čet.

a **Vesti o odstopu kralja Petra.** Včeraj so na Dunaju in v Pešti kurzirale celi dan alarmujoče vesti o odstopu kralja Petra na korist kraljeviču Jurju in celo o odstopu črnogorskega kneza Nikite na korist prestolonasledniku Danilu. V poznih popoldanskih

urah so se pokazale vse te vesti kot neutemeljene in so nastale le, ker — si na Dunaju in v Pešti želijo baš sedaj še večjih komplikacij na Balkanu, da bi mogli doma in spodaj uspešno ribariti v kalnem.

Drobne politične vesti.

a **Za državnega tajnika** na Ogrskem je imenovan ministerjalni svetnik Geza Vertesy pl. Vertesalja. — Petrov, predsednik bolgarskega konstitucionalnega kluba (ne kakor smo predvčeraj v brzojavki pomotoma poročali: nacionalnega komiteja!) je bil v torek zvečer ustreljen od 2 pristašev znane vodje macedonskih čet Sandanskega. — V Braziliji se je začelo močno gibanje proti Angležem. — Bolgarski minister zunanjih zadev Paprikov odstopi v kratkem zaradi bolezni. — Črnogorski knez in vlada vsled sporazuma Avstrije in Turčije ne mislita več na vojno. Vojska se kliče od meje. — V ogrskem državnem zboru se bo v prihodnjem zasedanju razpravljalo najprej o davčni reformi, o načrtu za rekrutni kontingent, šele potem o aneksiji. Otvori se ogrski državni zbor 15. t. m. — Službeni list italijanske vlade prijavlja zakon, sprejet od obeh zbornic in sankcioniran od kralja, v zadevi korakov za po potresu porušene kraje. — Obisk češkega in nemškega ministra-rojaka v Pragi je veljal kakor poroča „Den“, v prvi vrsti ureditvi vprašanja „bumelna“ nemških dijakov v Pragi. — Češki „Den“ poroča, da se je poslanec Hribar mudil te dni v Pragi in se posvetoval z rektorjem češke univerze in z drugimi vplivnimi osebami glede sistimiziranja učnega osebja za slovensko univerzo na način, da bi se slovenski docenti habilitirali na češki univerzi v Pragi. Uspeh je baje zadovoljiv.

Dnevna kronika.

d **G. dr. Karol Glaser,** znani slovenski pisatelj, je pred kratkim slavil 40 letnico svojega pisateljstva in 25 letnico svoje promocije na Dunaju. Še na mnoga leta!

d **Sivo uniformo** dobe tudi madžarski honvedi in hrv. domobranci ravno tako kot redna vojska.

d **Nemški in slovenski klerikalci.** Graški nemški „Volksblatt“ v svojem včerašnjem uvodniku z vso srditostjo napada socialiste, ker so priznali (teoretično seveda) Čehom na Dunaju in Nižjem Avstr. pravico, da se poučujejo njihovi otroci v šolah češki. Slovenski klerikalci posnemajte svoje nemške somišljenike in stavite enak predlog v kranjskem dež. zboru ko Axmann v nižjeavstrijskem!

d **Kmetijski poduk pri vojaki.** Po nemških listih se sedaj zopet razpravlja o važnosti kmetijskih poučnih tečajev pri vojaki. Naši napredni štaj. listi so o stvari že večkrat govorili; tu pripomnimo le, da so ti tečaji z velikim uspehom doslej vpeljani v Italiji, na Francoskem in Bavarskem; to leto se uvedejo v celi nemški vojski. Kmečki poslanci, predlagajte enake tečaje za našo armado!

d **Štajerski klerikalci** nabirajo že z vsemi silami volilni sklad. To znači, da so se konečno odločili, da ne marajo za mirne sporazumne volitve temveč hočejo boj na celi črti. Somišljeniki, nabirajte za „Narodni sklad“!

d **„Narodni Dnevnik“** gloda celo — „Slov. Gospodar“. Mislimo, da — razun duhovnikov — njegove pristaše tako neslane kritike prav malo zanimajo. Prepirali se pa s klerikalci ne bomo. Ako še tako mirno kritično

ocenimo politično delo klerikalcev — kar je naša časnikarska dolžnost, katero bomo verno spolnjevali tudi v bodoče — pa vpijejo, naj zaradi „kompromisa“ (na katerega niti ne mislijo) molčimo; njihove psovke pa moramo menda ravno tako soditi kakor se je ironično izrazil polkovnik Ollendorf: Aus dem Munde eines waschechten Klerikalen wird selbst die Grobheit zur Flattuse . . .

d Napadi na Jagića. Kakor smo že poročali, je bivši profesor slavistike na dunajski univerzi, znani učenjak pl. Jagić objavil v neki nemški reviji razpravo, v kateri se je netočno izrazil o slovenskem jeziku in slov. ozemlju, „Slovenec“ in „Straža“ sta ga zaradi tega besno napadla in pri tem tudi „Slov. Matico“, katere častni član je Jagić. Predsednik „Slov. Matice“ prof. dr. Ilesič je nato razposlal okrožnico, v kateri zavrača napade, v kolikor so v svoji ozkosrčnosti in omejenosti neosnovani, ter povdarja posebno, da je Jagić še pred kratkim pripoznal veliki pomen Slovencev v kulturni zgodovini velikega plemena slovanskega.

Štajerske novice.

o Generalni tajnik štajerske kmetijske družbe g. Juvan se je tudi udeležil zadnje nedelje ustanovnega občnega zbora podružnice št. km. dr. za Brežice in okolico. Ker pa g. Juvan ne razume slovenski, je sedel kot gluhonem pri zborovanju. — Zopet dokaz več, kako opravičena je ona zahteva, katera se je izrekla lansko leto na občnem zboru štaj. km. dr., namreč, da se nastavi posebnega, slovenščine zmožnega tajnika za Spodnje Štajersko.

o Proti krošnjarstvu. Graško trgovsko društvo „Bund der Kaufleute“ je v posebni vlogi te dni zahtevalo od namestnije, da naroči okr. glavarstvu in orožništvu, da strogo pazijo na krošnjarje, ker se je začelo zadnji čas krošnjarstvo tako širiti, da imajo trgovci občutno škodo. Največ takih krošnjarjev pride iz Ogrskega.

o K poglavju „Svoji k svojim“! Mnogo je slovenskih izobražencev po Spodnjem Štajerskem, ki radi citirajo geslo: „Svoji k svojim“, kateri tudi zamerijo ženski, ako si kupi klobuk pri nemškem trgovcu, ki pa sami ne morejo premagati misli, da bi mogli biti v drugi obleki, kakor če jo je napravil krojač iz Gradca ali z Dunaja. Ta gizdavost ni na mestu raditega, ker take obleke ne morejo biti lepše — saj se vendar delajo brez mere — temveč predvsem, ker bi bilo ravno na izobražencih in moških, da si podvržejo svojo nečimernost geslu: „Svoji k svojim“!

o Celjski Sokol in društvo Sokolski dom opozarjata še enkrat vse svoje člane, da se vršita občna zbor v soboto dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer v Čitalnici. Ker bo letošnje leto eno najvažnejših v zgodovini teh dveh društev, je pričakovati, da se udeležijo poleg mlajših tudi starejši člani ter s svojo izkušnostjo pripomorejo k najboljšim sklepom. Pridite vsi k posvetovanju o važnem narodnem delu ter pokažite s svojo prisotnostjo celjskemu Sokolu zaupanje, katero zasluži v polni meri valed svojega dela!

o Noblesse oblige. — Tukajšnja „Fenerwehr“ je imela pred kratkim v „Nemški hiši“ svoj venček. A glej! Prostrana dvorana je bila prazna. — Razna velikonemška gospoda, ki sicer vedno poseča „völkisch“-prireditve, je manjkala docela. Le župan, dr. pl. Jabornegg, je prišel — pro forma. Pri „Fenerwehr“-u je pač premalo inteligentnih ljudi! A ta združba je vendar celjskim Nemcem vedno na razpolago,

kadar se gre za demonstracije proti Slovincem. Za stafažo pri raznih — da govorim z „Deutsche Wacht“ — „hetzfestih“ je ta bramba dobra, a če se gre, ji pokazati malo priznanja, jo pa puste na cedilu. — Res, prav nobil ljudje pa so, ti celjski Germančki!

o Ce. društvom dajemo na znanje, da bomo odslej vsled pomanjkanja prostora društvena poročila priobčevali popolnoma kratko, in prosimo tudi takih društev. naznanil.

o Obč. volitve na Frankolovem se vrše dne 21. jan. v poslopju stare šole na Loki št. 7. Pričetek ob 9. uri. Najprej voli 3., potem 2. in slednjič 1. razred.

o G. dr. Korošec taji sedaj miz. pomočnika Zupanca in svojo imenitno hujskarijo proti slov. nar. odbrtniku. Mi svojo trditev mirno vzdržujemo. Kogar stvar zanima, naj si ogleda dotično dopisnico v našem uredništvu.

o Klerikalni shod se vrši v Trbovljah pri Jagru 17. jan. Govori poslanec dr. Benkovič.

o Iz Ormoža. (Nesreča.) 13. t. m. sta se tukaj zadušila oziroma zgorela dveletna deklica in štiriletni deček kravarja Fekuša na marofu grofa Wurmbanda. Starši so otroka sama doma pustili, ter šli po opravkih. Kako je ogenj v sobi nastal, se še ni dognalo. Obe požarni brambi sta prihiteli, a k sreči niste imeli povoda stopiti v akcijo.

o Iz Št. Jurja ob Juž. žel. Tukajšnja kmetijska podružnica je imela v nedeljo popoldne svoj III. redni obč. zbor. Iz poročila g. Drogenika smo razvideli, da je ena najdelavnejših na Sp. Štajerskem. Obširneje poročilo si pridržimo za prihodnjič.

o Iz Št. Jurja ob Juž. žel. Naša vrla knjižnica nam je priredila na Silvestrov večer krasno uspelo veselico z zelo mično predstavo „Prvi“ v dvorani g. Al. Nendl. Občinstva je bilo natlačeno polno, posetili so nas tudi naši vrli sosede iz Ponikve, Slivnice in Kalobja. Igralci so izvrstno rešili svoje vloge, posebno ker glede kratkega časa, imeli niso več kot 3 vaje. Želeli bi, da bi nam v kratkem nudili zopet kaj enakega.

o Kot notar se naseli v Slovenjgradcu s 15. jan. dr. Hans Winkler, dosedaj v Rožeku na Koroškem.

Izvažanje svinj iz celjskega okraja na Hrvaško je zopet dovoljeno.

o V Rihtarovcih pri Radgoni so zmagali pri občinski volitvi dne 12. januarja t. l. tak. združeni Slovenci z ogromno večino nad nemškutarji na celi črti. Tako je prišla v gornjeradgonskem okraju zopet ena nemškutarska občina v slovenske roke. Slava zavednim volilcem in vzornim organizatorjem!

o Iz Vučjevasl. (Požar.) Požar je vničil v soboto zvečer 9. t. m. ob pol 10. uri veleposestniku Ostrcu v Bučevcih skedenj in velike zaloge slame. Škoda znaša okoli 3000 K in je tem občutnejša, ker je letošnje zimo slamo sploh težko in le po horendno visoki ceni dobiti. Zažgala je skoraj brezdvomno hudobna roka.

o Iz Smolnika. Zahvala. Gospod Franc Robič c. k. profesor, deželni poslanec, deželni odbornik in častni član občine Smolnik, je smolniški ubožni blagajni daroval 100 kron, za kar se mu županstvo prav pristrčno zahvaljuje. Županstvo na Smolniku dne 11. jan. 1909. Župan: Viktor Glaser.

Kranjske novice.

a Uradniki mestne hranilnice v Ljubljani so danes naknadno dobili večje poboljške pri plači.

d Na 34 milijonov kron so narasle z današnjim dnem vloge mestne hranilnice ljubljanske. Nemškutarji v

nemški kranjski šparkasi se kar penijo jeze. Preteklo leto je bilo namreč pri nji dvignjenih okoli 30 milijonov kron. Slovensko premoženje raste, Nemcem pa se suši mošnjiček.

d Kočevski glavar Schönberger naslednik Detele? Novi vladni svetnik Detela bo že prihodnji teden kot tak zaprisežen in zasede v kratkem svoje novo mesto. Sliši se, da hoče baron Švarc potisniti iz Kočevja barona Schönbergerja v Radovljico, da ustreže želji kočevskega poslanca dr. Egerja, ki si želi Schönbergerja iz Kočevja, ker mu je tamkaj premalo radikalen Nemec.

d Slovenski napisi v Ljubljani. Včeraj je dobila c. kr. finančna direkcija v Ljubljani tudi slovenski napis in sicer na prvem mestu. Čisto opravičeno se tega dejstva veseli tudi ljubljanski „Slovenec“. Dasi pa on redno kritikuje magistrat vzlic temu, da ima ta samoslovenske napise, ne zine nobene, da naj bi vendar že enkrat odstranil tudi deželni odbor nepotrebne dvojezične napise v svojem dvorcu in v deželnem gledališču.

d Slovenski značaj II. državne gimnazije v Ljubljani. Na II. ljubljanski gimnaziji, katero celo Slovenci smatrajo za slovenski zavod, poučuje še vedno nemški nacijaonalec Jauker. Izprašan je le za zgodovino in zemljepisje. Ker pa ne zna slovenščine, poučuje mesto predpisanih 17 ur v tem predmetu samo 12 ur, ostalih 5 ur pa poučuje nemščino in sicer v višjih razredih, dasi iz tega predmeta ni izprašan. Drugi tečaj ima Jauker dopust. Ravnateljstvo razpisuje zanj suplentsko mesto. Čujte! Razpisuje mesto za zgodovino in nemščino, dasi ta zveza ni nikjer v navadi, ne zahteva pa znanje slovenščine, dasi je zavod, celo od vlade pripoznan, slovenski zavod.

d Kapelnik „Slovenske filharmonije“ kakor se nam poroča, ne odide, marveč še ostane.

d Vaditeljski tečaj ljubljanskega „Sokola“. Ljubljanski Sokol I. priredi s 15. jan. vaditeljski tečaj namenjen za sokolska društva v Domžalah, Kamniku, Vrhniki in Št. Vidu. Tečaj bo trajal par mesecev. Poučevalo se bo ob nedeljah iz vseh sokolskih strok.

d Lov občine Moste pri Ljubljani je zopet dobil v najem zagrizen Nemec Sterzelber za 935 K.

Primorske novice.

Nečloveška pohotnost. V Trstu sta 58 letni vratar Del Fabro in 60 letni modelist Dezorzi oskrunila 3 letno hčerko prtljagarja Gamba. Oba pohotneža sta že pod ključem.

v Lepa starost. V Lokah pri Ajševici je 11. jan. umrl 92 letni kmečki posestnik Mohor Hvalič. Kasil je do zadnjega in tudi pil je do zadnjega domačo kapljico. Bil je vedno vesel in šaljiv — prava slov. korenika. Naj počiva v miru!

v Potres, o katerem smo javili včeraj iz Ljubljane, so čutili tudi v Gorici in po celi Furlaniji. Škode ni nikjer posebne.

Društvene vesti.

b Plesni venček prostovoljne požarne brambe v Šmarju pri Jelšah s tombolo se vrši v nedeljo, dne 17. jan. 1909 ob 8. uri zvečer v dvorani gosp. Habjan. Vstopnina za nečlane 1 K, za člane v društveni obleki in za kmete 40 vin.

b Iz Gotovelj. Tamburaši, diletantje in pevci priredijo v nedeljo 24. t. m. veselico z gledališko predstavo, tamburanjem in petjem v prostorih gostilne g. Mihaela Jošta. Sosedna društva prosimo, da se blagovolijo na našo prireditvev ozirati. Natančnejši vsopred prihodnjič.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Vojna med Avstroogrsko in Srbijo?

a Belgrad, 15. jan. (Posebna brzojavka „Narodn. Dnevniku“). Vsled sporazuma med Avstrijo in Turčijo se je vojna nevarnost še povečala, ker iz pregovori sedaj Srbija, o kateri so na Dunaju mislili, da utihne takoj ko se Avstrija sporazume s Turčijo in zato je Avstrija bila tudi s Turčijo popustljiva tako, da je iznenadila ves svet. Tu v Belgradu nihče ne misli na mir, dokler se ne izpolni minimum srbskih zahtev: Srbiji del Bosne, Črni-gori del Hercegovine. (Glej naše poroč.) V srbskem vojnem ministerstvu in vojnih arzenalih se dela noč in dan z mrzlično naglico, naročajo se vedno večje množine strojnih pušk, streliva in drugih vojnih potrebščin.

Kranjski deželni zbor.

v Ljubljana 15. jan. V današnji seji se sprejme dr. Lampetov nujni predlog, naj se dovoli 3000 kron, da izdela deželni odbor načrt za gospodinjstvo šolo na kmetih. Na vrsti je poročilo finančnega odseka o dežel. posojilu 10 mil. kron. Povdarja se, da je Kranjska dežela agrarna. Schwegel predlaga, naj se vrne predlog finančnem odseku v natančnejši študij. Se sprejme. — Sprejme se Plantanov predlog za dovoljenje najetja posojila 2 in pol milijona kron za Ljubljano. — Dr. Krek referira o dr. Trillerjevem predlogu radi opustitve novih deželnih doklad za hiše v Ljubljani. Pravi, da je sicer težko plačati, a vse se zmore. Klerikalci glasujejo proti, predlog vsled tega propade.

Dr. Krek referira o proračunskem provizoriju. Dr. Tavčar k temu izvaja, da je jubilejno leto leto ogorčenja, krvi in solza za nas Slovence; nemški šovinizem je v Ptuju slavil orgije; čez nas hočejo sezidati most do Adrije in vladar Nemčije je na hrbtu zadnjega Habsburžana prišel v Trst. Oficijelna Avstrija nas ne mara; v Ljubljani se je 20. septembra morilo, lajtnant Mayer je nositelj nemške „halts Maul“ — kulture. Adamič in Lunder tvorita prepad med Nemci in Slovenci. — Dr. Vilfan omenja, da je Schwarz govoril v kabinetni pisarni na Dunaju: Slovence treba držati k tlom, da ne bodo postali tako predrzni kot so Čehi. Zahteva slovensko nadsodišče v Ljubljani. Seja ob 2. prekinjena, a se ob 4. nadaljuje.

Štrajk slovenskih voznikov v Trstu.

Trst, 15. jan. V Vašem listu vže naprej napovedani štrajk se je res začel. Cela tržaška okolica doslej dosledno vstraja pri štrajku in trdno upa uspeha, kajti Trst bi si mogel voznike oskrbeti k večjemu iz Furlanije, kar bi pa povzročilo ogromne stroške in ni verjetno. Včeraj so štrajkujoči vozniki zasačili na cesti voznika, ki je delal kljub štrajku in so mu voz z gramozom naložen sredi ceste — prevrgli.

Nesreča v pristanišču.

o Carigrad, 15. jan. V pristanišču so hoteli delavci z dinamitom razstreliti ladjo, ki je bila poškodovana. Dinamit je eksplodiral, 5 delavcev je mrtvih, 3 težko ranjeni.

Prenehanje bojkota na Turškem.

o Carigrad, 15. jan. Po oficijelnih poročilih turške vlade se je storilo potrebne korake, da bodo smeje avstrijske ladje svobodno iz turških pristanov in izvrševati nakladanje in skla-

danje. To se smatra za začetek ponehanja bojkota avstrijskega blaga.

Nesreča v rudniku.

Vesprim, 15. jan. Nesrečo v rudniku v Rešici je povzročila nepopolnost električnih naprav. Zasutih je bilo 300 delavcev. 230 so jih rešili. Od ostalih 70 so našli doslej 40 mrtvih, 14 težko ranjenih. Ostalih ni mogoče rešiti.

Odlikovani Kiamil-paša.

b Carigrad, 15. jan. Veliki vezir Kiamil-paša je bil za svoj ekspozé v parlamentu odlikovan z velikim Mešidijevim redom z briljanti.

Delavska stavka na Francoskem.

b Pariz, 15. jan. Vse delavske državne tobačne tovarne v Lemaux so vstopile v stavko, ker se je kaznovalo 150 delavk, ki so se izrekle solidarne z zahtevami drugaric po zvišanju plače.

Turški častniki v Severni Ameriki.

b London, 15. jan. „Daily Chronicle“ javlja iz Washingtona, da se poda več višjih turških častnikov proučevati ameriške mornarice.

Potres v Italiji.

Položaj v Mesini.

o Mesina, 14. jan. Od torka naprej dežuje neprenehoma. Včeraj so čutili nov sunek, vendar v noči ni nikakega potresa. Štetje onih, ki so v Mesini še ostali v življenju, je skoraj končano.

Poročilo generala Mazze.

o Rim, 14. jan. General Mazza je brzojavil ministerskemu predsedniku Giolittiju iz Mesine: Pijonirji neprenehoma stavijo najpotrebnejše kolibe; toda deževno vreme jim delo zelo otežuje. Tudi manjka lesa, ker se ga je nekaj poslalo v bližje občine, ki nimajo nikake obrane proti slabemu vremenu. Prebivalstvo je mirno. 6 tatov, od katerih so 28. dec. 3 ušli iz ječe, so zopet zaprli. Za okraj Reggio se je sestavil poseben oddelek vojaškega sodišča. Občine se še vedno preskrbujejo s živim. — Včeraj niso mogli vkljub napornemu iskanju najti nikogar več živega.

Vojni minister v Mesini.

o Mesina, 14. jan. Vojni minister Casana je dospel sem in se posvetoval z generalom Mazzo. Minister je pregledal sanitetne štabije in kolibe. Začelo se je z zidanjem bolnišnice.

Prevažanje ranjencev.

o Rim, 14. jan. Sanitetni vlak, ki ga je oskrbel viteški red Maltežanov, je dospel sem s 70 ranjenci. Drugih 80 ranjencev so nastanili v Napolju.

Darovi.

Wallsee, 14. jan. Nadvojvoda Fran Salvator je dal izročiti italijanskemu poslaniku za ponesrečence v Mesini znesek 2000 K.

Dar iz Maroka.

o Pariz, 14. jan. General d'Amade javlja iz mesta Casablanca: Francoska vojska je skupno s plemenom Šanja žrtvam potresa dala izraziti svoje sožalje in se zavezala dati za iste 5000 frankov.

Nehvaležnost nesposobnih oblasti.

Moštvo ruskih parnikov „Bogatirja“ in „Makarova“ je rešilo nad 2500 ljudi. Pa lahko bi rešilo še tisoč ljudi, če bi je podpiralo prebivalstvo. S samokresom v roki so morali Italijane siliti, da so nosili ranjene in rešene iz razvalin. Italijanski vojaki se niso ravno preveč pobrigali, da bi koga rešili, temveč so kvečjemu pokapali žrtve. Temu je največ krivo to, ker niso imeli nobenih organizatoričnih instrukcij. Delovanje Rusov je želo vsestransko priznanje, le vojaške oblasti je dirnilo njihovo junaštvo in zato so jim namignili, da bo sedaj že zmagalo delo italijansko vojaštvo, da bi še pa mogoče v Kalabriji našli polje za svoje delo. Rusi so razumeli ta migljaj in so odpluli, toda ne v Kalabrijo, temveč na široko morje.

Tržne cene.

14. januarja.

Dunajska borza za kmetijske pridelke: Pšenica nespremenjeno. Turšica slabo, rž mirno, oves se vzdrži slabo. Tendence brez kupčije. Vreme: deževno.

Kava: Santos Good Average za marc 32'25, za maj 32'50, za september 32'25, za december 30'75. Tendence stalna.

Produktni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 29'30, moka za prihodnji mesec 29'60, moka za januar — april 30'35, moka za marc — junij 30'75, pšenica za tekoči mesec 22'65, pšenica za prihodnji mesec 22'85, pšenica za januar — april 23'45, pšenica za marc — junij 23'70, rž za tekoči mesec 16'40, rž za prihodnji mesec 16'40, rž za januar — april 16'90, rž za marc — junij 16'90.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 22'75, za oktober — december K 22'15. Tendence mirna.

Produktni trg. Budimpešta. Pšenica za april K 12'62 pšenica za oktober K 10'73, rž za april K 10'03, rž za oktober K 9'03, oves za april K 8'52, oves za oktober K —, turšica za maj K 7'23, ogrščica za avgust K 13'90. Promet 6.000 met. st.

Budimpešta, 7. jan. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 118 do 120 vin., mlade, srednje 120 do 121 vin., mlade, lahke 121 do 122 vin.; zaloga 22.745 kom.

Svinjska mast 135'—, namizna slanina 108'—.

Gradec, 14. jan.: Pšenica (76 kg) K 13'— (77 kg) K 13'15, do (78 kg) 13'30; (80 kg) Tise 14'25; rž (73 kg) K 10'75 (75 kg) 11'—; koruza 8'— do 8'50, oves 9'50 do 9'80, nezadacano.

Iz sodne dvorane.

v Težavna aretacija. Pred nekaj dnevi sta priromala brata Herman in Jože Zupanc pijana iz Celja čez kapucinski most na Breg. Ker sta že na mostu razgrajala in vpila ter celo pretila mimoidočim z nožem, ju je obč. stražnik Videnešek opominjal, naj mirujeta. Ker se pa nista hotela pokoriti, ju je aretiral. Z veliko težavo ju je spravil v obč. kajho. Eden je ušel, drugega so še pravočasno obdržali na varnem. Vendar so tudi onega, ki je ušel, kmalu vjeli. Ko so ju privedli v okrajno sodišče je Herman Zupanc zbežal iz sprejemne sobe, ko ga je orožnik razklenil; pa ni imel sreče: že pred magistratom sta ga ujela nek korporal in jeden jetničar.

Mali oglasnik

Plača se za enkratno objavo 60 vin.
za dva- ali večkratno objavo za vsakokrat 50 „
Če znaša oglas več kakor 5 tiskanih vrst, se plača za vsako nadaljnjo vrsto 10 „
Oglase v „Malem oglasniku“ se plačuje **vneprej** (tudi v znamkah). Na vprašanja, tičočja se oglasov, odgovarjamo le, če je priložena vprašanje znamka ali dopisnica za odgovor.

Upravništvo „Narodnega Dnevnika“.

Natakarica na račun

se takoj sprejme. — Ponudbe na upravništvo „Narodnega Dnevnika“. 4 4-2

32 let star fant z nekaj sto kron premoženja v c. kr. službi in delež na penzijo, se želi seznaniti z gospodično ali mlado vdovo, katera bi imela malo posestvo ali nekaj sto kron denarja. Rešni ne anonimni dopisi naj se pošljejo na upravništvo „Narodnega Dnevnika“. 6 3-1

Narodno podjetje!

Goriška tovarna mila

A. Gabršček,

izdejuje vse običajne vrste čistilnega mila. Priporoča pa v prvi vrsti **najboljše pralno milo:**

Koza s solncem (Caprasole)

ki se prodaja v ko-
rist in z znakom **družbe sv. Cirila in Metoda.**

Cene konkurenčne, izdelek prve vrste.

Svoji k svojim! Podpirajmo razvoj domače industrije!

40 5-2

Zvezna trgovina

Rotovška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem priporoča: kancelijski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3.

Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni kl to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejmemniku usili nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potruji v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrežajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je „Zvezna tiskarna v Celju“. Založena z modernimi črkami in okraški, kakor tudi opremljena z brzotiskalnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi priložili je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Zvezna knjigovoznica

Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svojim!

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraški se priporoča slav. občestvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanju vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinišne izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadržne knjižice s črnim, zlatim in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natis na trkove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Akti fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.